

guia

DE LECTURA > 9

BAULA

ALA DELTA

Els gegants de la lluna

Gonzalo Moure

L'obra

Títol **Els gegants de la lluna** / Autor **Gonzalo Moure** / Il·lustracions **Fernando Martín Godoy** / Traducció **Pau Joan Hernández** / ADV, 9 / 117 pàgines

L'autor

Gonzalo Moure va estudiar Ciències Polítiques i va treballar com a periodista durant setze anys. Ha guanyat els premis de Literatura Infantil i Juvenil més prestigiosos de l'Estat espanyol i espera que els seus llibres ajudin els infants d'avui a transformar la societat del futur.

Argument

Tot comença per a en Pablo quan els seus pares li proposen convidar un nen sahrauí a passar les vacances amb ells. A en Pablo li fa il·l·lusió tenir un company de jocs com en Salamo, el nen del Sàhara que va conèixer a casa dels seus cosins. Però qui els acompanyarà serà la Naisma, una nena.

En Pablo es mostra distant, però la petita sahrauí anirà conquerint-li el cor, especialment quan li explica que al desert hi ha un gran tresor amagat que hi van deixar els gegants de la lluna.

Quan en Pablo s'acomiada de la Naisma, s'ha creat entre ells una estreta amistat que fa bategar el cor del noi.

Al cap d'uns mesos, en Pablo i els seus pares viatjaran al campament de refugiats on viu la Naisma. La nena està molt malalta i no podrà acompanyar en Pablo quan visita la gran duna i descobreix l'autèntic tresor del poble sahrauí.

Comentari

L'autor ens acostava al problema del poble sahrauí per mitjà d'un personatge ple de màgia i encant: la Naisma, una nena malalta que viu en condicions molt difícils i que sap apreciar les petites coses de la vida. Al seu costat, en Pablo descobrirà sentiments nous: l'amor, la generositat, la dignitat.

L'obra s'emmarca en dos escenaris: Astúries i el desert. Aquesta estructura permet al lector captar la diferència entre dues maneres de viure molt diferents.

Moure ofereix una narració reeixida tant en els aspectes formals com en el missatge de fons. Utilitzant un llenguatge poètic i encertat, transmet amb naturalitat els perfils psicològics tant dels infants com dels adults, alhora que descobreix als lectors la importància de la solidaritat.

Temes

- El conflicte del poble sahrauí, els seus orígens i la seva situació actual.
- Les dures condicions de vida dels refugiats i la necessitat d'organitzacions solidàries per ajudar-los.
- La importància del primer amor i el reconeixement dels sentiments que ocasiona.
- La lluita contra la malaltia i les seves conseqüències a països subdesenvolupats.

Reflexions

La relació amb una persona d'una altra cultura porta en Pablo i la seva família a qüestionar la seva pròpia manera de viure i a valorar aspectes en els quals abans amb prou feines s'havien fixat.

En l'aspecte més íntim, en Pablo, anomenat pel seu pare "el cargol mutant" pel seu caràcter introvertit, s'obre als altres i madura quan comprèn on es troba la veritable riquesa i pren la decisió d'ajudar els altres.

1. Els viatges de la Naisma i en Pablo.

Els protagonistes d'aquest llibre es visiten als seus països respectius. La Naisma va a Astúries i en Pablo viatja fins al Sàhara.

Situa en aquest mapa aquests indrets i traça el recorregut dels seus avions respectius.

Pots dibuixar l'animal més característic de cada lloc: un camell al Sàhara i una vaca a Astúries.

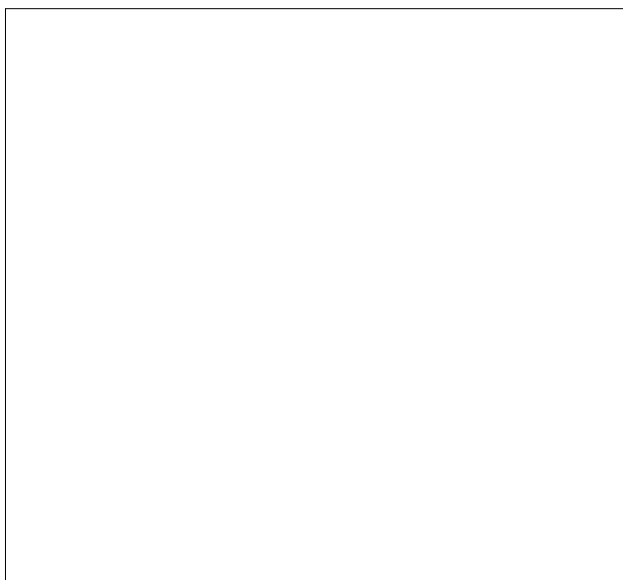

1. Les nostres cases.

La Naisma i en Pablo viuen en cases molt diferents. Com t'imagines *la haima* de la Naisma? Dibuixa-la i posa-hi al costat la casa on vius tu.

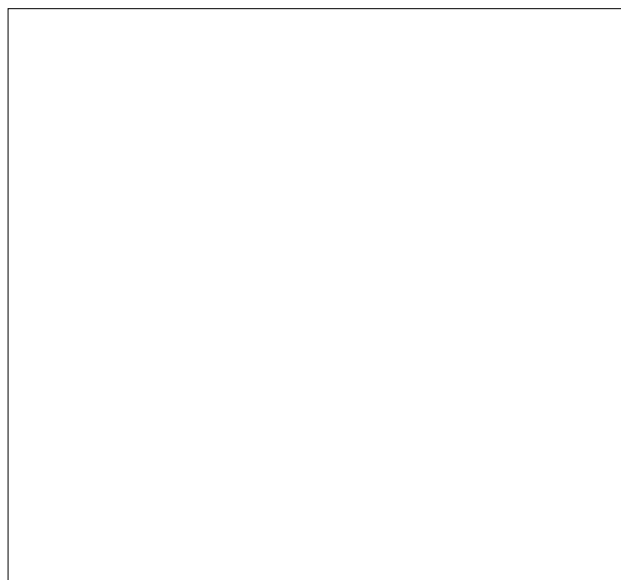
A continuació escriu els avantatges i inconvenients de cadascun dels habitatges.

Una *haima*

Avantatges de viure en una *haima*: ----

Inconvenients: -----

Casa meva

Avantatges de viure a casa meva: -----

Inconvenients: -----

1. El so d'altres llengües.

La llengua dels sahrauís es diu hasania i a en Pablo li agrada molt com sona. Segurament a la teva classe o a la teva escola hi ha algun nen o nena àrab o d'una altra nacionalitat. Demana a un d'ells que, sisplau, et parli a poc a poc en la seva llengua perquè en puguis apreciar el so.

Li pots preguntar com es diuen en la seva llengua sis paraules importants per a tu (per exemple: amic, mare...) i escriure-les aquí.

amic:

mare:

.....

2. Prejudicis.

La mare d'en Pablo se sorprèn de la manera de ser de la Naisma i es pregunta si no deu haver tingut prejudicis sobre els àrabs, és a dir, que tenia una opinió d'ells sense conèixer-los.

Com descriuries la Naisma?

.....

.....

.....

Com creus que se la imaginava la mare d'en Pablo?

.....

.....

.....

Suggeriment d'activitats

ACTIVITATS D'APROXIMACIÓ

- El conflicte sahrauí. Abans de començar la lectura del llibre és necessari que els alumnes coneguin els orígens del conflicte del poble sahrauí. N'hi haurà prou amb una senzilla explicació a classe que n'aclareixi els punts principals:
 - Espanya va ocupar el Sàhara l'any 1975, quan Hassan II, rei del Marroc, va envair aquest territori, que desitjava annexionar per les seves riqueses minerals: gas i fosfats.
 - Espanya va abandonar el Sàhara amb la condició que se celebrés un referèndum en el qual els sahrauís decidirien el seu destí.
 - El Marroc no va complir aquesta condició i els sahrauís es van veure expulsats del seu país i limitats a romandre a campaments de refugiats en unes condicions de vida duríssimes.

ACTIVITATS D'APROFUNDIMENT

- La vida al desert. Amb les referències de la Naisma, les coses que explica en Pablo en el seu viatge i la informació obtinguda a llibres i mitjans de comunicació, els alumnes poden elaborar un gran mural que expliqui la manera com es viu al desert i, en concret, als campaments de refugiats del Sàhara. No han de faltar-hi fotografies, postals i dibuixos.
- Comunicació. En Pablo és un nen poc comunicatiu, fins al punt que el seu pare l'anomena "el cargol mutant". Seria interessant tractar mitjançant un diàleg a classe del tema de la comunicació amb els pares. Expliquen les seves coses a casa? Amb qui tenen més confiança? A en Pablo li agrada parlar quan va amb cotxe. Quina és la seva postura i el seu lloc preferits per explicar coses?

Per començar, els alumnes poden explicar el sentit del malnom d'en Pablo i buscar-ne d'altres semblants que potser han sentit referits a ells mateixos o a membres de la seva família.

ACTIVITATS DE TANCAMENT

- Debat. El protagonista del llibre comprèn que es pot "ser ric sense tenir res". Aquesta idea pot ser el punt de partida d'un debat en el qual es tracti de temes molt interessants que apareixen al llibre: quins béns posseeix la majoria de les persones a la nostra societat; quins són superficials; quins són realment importants; on es troba la veritable riquesa; què és el més important per a cadascun dels alumnes, etc.
- Solidaritat. Al final del llibre, en Pablo decideix lluitar pel poble de la Naisma. Cal que aquest missatge de solidaritat es transmeti també als alumnes. Hi ha nombroses Associacions d'Amics del Poble Sahrauí amb les quals és possible contactar fàcilment per mitjà d'Internet.

Fragments especials

A l'Ana també li resultava sorprenent que la Naisma tingués una educació tan equilibrada. I tan encaminada cap al respecte i el servei als altres, sense resultar mai servil ni adolorada. Trobava sorprenent que hagués rebut aquella educació en una cultura musulmana, i a sobre en un campament de refugiats.

Era una cosa tan insospitada per a ella, que es va començar a preguntar si els que anaven errats no eren potser ells: en Camilo, ella mateixa, la seva societat; si no estarien desorientats pels prejudicis sobre tot el relacionat amb els àrabs. (pàg. 32)

A la nit, abans de dormir, l'Ana i en Camilo aprofitaven que estaven tots tres sols per mirar que en Pablo aprengués alguna cosa d'aquell viatge: el poc que tenien els sahrauís en comparació del que tenia ell, la necessitat d'ajudar-los, l'estalvi, no gastar irreflexivament... (pàgs. 87-88)

—Ja has vist com vivim al campament —deia el conductor—. El nostre poble no té res, però ho té tot. Un poble que no acota el cap, té els estels als seus ulls. I mai no serà pobre perquè sempre tindrà un tresor.

En Pablo no va copsar el significat d'aquelles paraules al moment. Encara pensava en el vaixell carregat d'argent. Es resistia a creure que no fos allà.

—Aquest és el nostre tresor —va repetir en sahrauí, aixecant de nou els ulls cap al cel—: Tenir la mirada alta, en els estels.

En Pablo va trigar a comprendre-ho, però allà, damunt la duna tova i freda, si més no, ho va intuir: es podia ser ric sense tenir res. Immensament ric tenint immensament res. Començava a comprendre tot el que la Naisma li havia dit sobre els estels la nit anterior, davant la *haima* de l'ancià que resava.

La Naisma tornava a ser amb ell, a la cresta de la duna. Un d'aquells estels era ella, el "Petit Estel". (pàgs. 111-112)

